

Supplication: Seeing the Source

פרשת בראשית תשפ"ד

GENESIS

PARASHAS BEREISHIS

2 / 1-8

⁴ These are the products of the heaven and the earth when they were created in the day that HASHEM God made earth and heaven — ⁵ Now all the trees of the field were not yet on the earth and all the herb of the field had not yet sprouted, for HASHEM God had not sent rain upon the earth and there was no man to work the soil. ⁶ A mist ascended from the earth and watered the whole surface of the soil. ⁷ And HASHEM God formed the man of dust from the ground, and He blew into his nostrils the soul of life; and man became a living being.

1.6
For HASHEM God had not sent rain upon the earth. He had not sent rain because there was no man to work the soil, and no one to recognize the utility of rain. But when Adam was created, he recognized its importance for the world. He prayed, and rain fell, causing the trees and vegetation to spring forth (Rashi). As noted above, plant life had already been created and was waiting just below the surface for Adam to pray (see 1:12). This demonstrates a basic article of faith: God provides what Man needs, but it is up to Man to pray and otherwise carry out his spiritual responsibilities. As the Sages say regarding the Matriarchs: Sarah, Rebecca, Rachel and Leah were each, by nature, incapable of bearing children. God created them that way because He knew that they and their husbands would pray for children, and God desires the prayers of the righteous.

באר החיים

וברכה מרובה בכל מעשה ידיו, ורימוז כן הגאון רבי יוסף חיים זונגפלד צ"ל מרא

2
דארעא דישראל ת"ו, שהפסוק הראשון שבתורה "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" פותח באות ב' ומסתיים באות צ', והפסוק האחרון שבתורה "ולכל היד החזקה ולכל המורא

הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל" פותח באות ו' ומסיים באות ל', ויחדין תעלה תיבת "בְּצֵלוֹ" דהיינו תפלה, כי בין בתחילת לימודו בין בסופו צריך להרבות ולהפציר בתפילה ותחנונים לפני השי"ת שיזכה לראות סיעתא דשמיא בעמלוכי.

Rigshel Lev

16

R. Nissel

3
To understand this on a deeper level we need to ask a few questions: Why did Hashem create Adam inadequate? Why did Hashem make mankind's first moment of awareness so filled with despair? The Talmud answers, "Because HaKadosh Baruch Hu desires the prayers of tzaddikim."⁵

4
The first collective expression of Klal Yisrael as a nation is when "the Children of Israel groaned [in prayer]."⁹ Why were the Jewish people born into the suffering of Egyptian bondage such that their first national expression would be prayer? Similarly, why, immediately after the Exodus, did HaKadosh Baruch Hu put Klal Yisrael through the terror of being locked in by the mighty Egyptian army and the sea? Again, Chazal answer, "Because HaKadosh Baruch Hu desires the prayers of tzaddikim."¹⁰

At first glance, this answer is hard to understand. Why would Hashem create suffering just to hear prayers from tzaddikim? Surely, those who have totally dedicated their lives to His service should not have to suffer. And yet, from their very first steps, Hashem singles them out for hardships just so that He can hear their prayers.

5
Furthermore, how can we understand why Hashem "desires prayers"? One can dismiss such behavior from a flesh and blood king as the antics of someone with an inflated ego. Hashem, however, has no human attributes and no ego. More to the point; Why would the Creator care to be praised by His own creations? It seems as meaningless as getting pleasure from a robot that you programmed to salute you every time you walk in front of it!

In order to answer these questions, we must ask what is probably the most important question of all:

4
Why did Hashem create man?

6
Imagine Adam HaRishon opening his eyes for the very first time. How do we picture it? He sees a beautiful lush garden, a panoply of color, a gorgeous array of flowers, vegetation, and trees. The first moment of man is a visual delight, a celebration of existence.

Wrong! Let's try again.

Chazal teach us that Adam HaRishon opens his eyes and sees a bleak and barren world.¹ No colors. No flowers, vegetation, or trees. He is surrounded with desolation, an earth forlorn in hues of brown and gray. Adam looks deeply into himself and understands that in order to survive, he must nurture and build the world around him. This will ultimately justify the purpose of his creation. He looks at the miserable earth and recognizes his total inadequacy to fulfill his task. He feels a deep emptiness, an existential void; he has been created incomplete for his task.

Adam looks heavenward and he does something that represents the most basic instinct of humanity,² something that connects all of mankind in every culture and in every age. The lowly thief as he breaks into his victim's house will also do it. It will be perfected by the Avos and purified by the kohen gadol as he enters the Holy of Holies on Yom Kippur. He does something that connects him to the last tear shed for the coming of Mashiach.

* He prays.

Adam HaRishon pours out his heart to his Creator, acknowledging his inadequacy and beseeching the Almighty for help. Within moments, the rains come pouring down. Within moments the goodness of the earth bursts forth and it transforms into the glorious Garden of Eden.

Man has prayed. God has answered.

The rest of history follows in much the same pattern. You and I are now like Adam HaRishon. The word "Adam," man, has the same root as the word "adamah," earth. As we will explain in detail later, man, who is made from adamah, justifies his existence by bringing out the potential of the adamah. Thousands of years later, you and I are still planting seeds in the earthly ground, justifying our own existence. The earth still needs to be plowed, planted, and watered to bring out its innate goodness.

How is this expressed in practice? We build a home, raise children, and concern ourselves with the improvement of society. As Jews, we study Torah and build the world through chesed by caring for the many needs of Klal Yisrael. And we, too, feel inadequate.

We need rain. We pray for rain three times a day. The Sukkos festival revolves around the need for rain. There is a whole tractate in the Talmud, tractate Ta'anis, which deals with the halachos regarding rain. It seems odd that we are so obsessed with rain even in our modern non-agrarian society.

Rain, however, remains the everlasting symbol of earth's dependence on heaven. The natural influence of shamayim, heaven, on the adamah is expressed through rain. The word geshem, rain, is related to the word gashmi, physical. Rain symbolizes "ruchaniyus shehitgashem," the transformation of the spiritual into the physical. When we look heavenward for our

many earthly needs — and ask for healthy children, success in a business venture, or protection for Eretz Yisrael — we are asking for the transformation of the spiritual into the physical, we are asking for rain.

We, like Adam before us, enter the world of prayer. As the adamah is dependent on shamayim for geshem, so we, the created, express our eternal dependence on our Creator.

תורה ביאורים דעת

וברשי" שם עזר: בהבראם — ב"הא" בראם וכי ולמדך כאן שהעולם הזה נברא ב"הא" וכי ב"הא" זאת שחומה מכל צדיה ופתוחה למטה לרדת דרך שם. פתח ישיר יש מהחטא לדרך שח.

וכל שיה השדה טרם יהיה בארץ וגו' כי לא המטיר ה' א' וגו' (ב, ה). וברשי": על פתח הקרקע עמדו וכי לפי שאדם אין וכי וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים. השמיעונו חז"ל בזה כלל גדול, שכל הבריאה מחכה וממתנת על תפלה, ואף שהכל כבר היו מוכנים, מכל מקום ליכנס בעולם המציאות לפועל עדיין צריכים לתפלה.

וכל שיה השדה טרם יהיה בארץ וגו' כי לא המטיר ה' א' על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה (ב, ה). וברשי": ובג' שכתוב ותוצא הארץ לא יצאו אלא על פתח הקרקע עמדו עד יום ו' ולמה כי לא המטיר ומה טעם לא המטיר לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתו של גשמים וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים. הנה זה יסו' בבריאה כולה שאין נותנים שום דבר בלא תפלה, והוא אמנם חידוש וגילוי גדול בענין התפלה, וכשנעניין בשטחיות הספורים בתורה נראה ברור זה הסוד. הנה לנו האבות הק' ולא השיגו שום דבר בלא תפלה. ויאמר אברם היא מה תתן לי ואנכי הולך עירי ושרי עקרה אין לה ולד. ולא ניתן לה אלא בתפלה. וכן ביצחק ורבקה, ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו, הרבה והפציר בתפלה. וכן בלאה ורחל, וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה, עד שאמרה ליעקב הבה לי בנים וגו', (ואם כי יעקב אמר לה התחת א' אנכי מ"מ די לנו

9 ע"כ ע"הו - כ"ח א"ש (5)

הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח, ואלו הן מפתח של גשמים, ומפתח של היה, ומפתח של תחיית המתים, מפתח של גשמים דכתיב (דברים כ"ח) יפתח ד' לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו. מפתח של היה מנין, דכתיב (בראשית ל') ויזכור אלקים את רחל וישמע אליה אלקים ויפתח את רחמה. מפתח של תחיית המתים מנין, דכתיב (יחזקאל ל"ז) וידעתם כי אני ד' בפתחי את קברותיכם, במערבא אמרי אף מפתח של פרנסה דכתיב (תהלים קמ"ה) פותח את ירך' וגו', ור"י מ"ט לא קא חשיב להא, א"ל גשמים היינו פרנסה ע"כ. אכן כבר הקשו כן בתוס' שם, וגם מאליהו שנמסרו לו מפתח של גשמים ושל תחיית המתים, ותי' בזה"ל: וי"ל דהא דקאמר שלא נמסרו לשליח, אינו ר"ל שלא נמסרו מעולם, דהא של תחיית המתים ושל גשמים נמסרו, אלא לא נמסרו לשליח להיות לעולם ממונה עליהם עכ"ל התוס'.

והדבר צריך ביאור מאי שגא, ועוד דהא בגמ' מביאין ראי' מהפסוקים של יפתח ד' לך את אוצרו וגו', ויזכור אלקים וגו' ויפתח את רחמה, וכן וידעתם כי אני ד' בפתחי את קברותיכם, ופשטות הכתובים מוכיחים לכאורה כי מעולם לא נמסרו ביד שליח וכקושת התוס'.

אבל הענין הוא, עפ"י מה שיש לבאר בהקדם, כפי שאנו רואים שמנהיג הקב"ה את העולם בענינים טבעיים אשר לא ישתנו במאומה מדור דור, הנה השמש לא תשנה מהלכה בשום אופן, והרי היא וורחת בכל יום במזרח לפי סדר מהלך סיבובה ברקיע תמיד, ושוקעת במערב, וכן הלבנה, והכוכבים והמזלות, מסודרים וקבועים המה בסדר מדויק, ולעולם לא ישנו תפקידם, וכך הוא בארץ וכל הנבראים עליה, בימים וכל תהומות, בעשבים ובאילנות וכי' וכי', כולם נהוגים במשטר וסדר בדיוק רב ולא יחטיאו אף כשערה לעולם.

ומוזה נשתרבו טעות נורא אצל המון העם אשר יחשבו כי מסר ה"ו הקב"ה הנהגת העולם לשליח הנקרא "טבע", וכבר צווחו ע"ז קמאי דקמאי, ובהיגיון כתב בזה"ל: שלא להאמין בשום אלהים זולתו, שנאמר ולא יהי' לך אלהים אחרים על פני, ואפי' יאמין שהקב"ה שולט בעולם אלא ידמה בדעתו שמסר הנהגתו לכוכב או למלאך, הרי"ז מודה בע"ז ועובר על ולא יהי' לך אלהים אחרים על פני, אלא יאמין שהקב"ה בעצמו ובכבודו משגיח בכל העולמות ואין לשום נברא כח לעשות דבר בלתי רצונו, ולפיכך נקרא הקב"ה אלקי האלהים עכ"ל.

10

דיברנו בזה כמה פעמים, כי כדי ללמד לאדם דעת שלא יטעה כנ"ל, השאיר הקב"ה דבר אחד בעולם להכחיש תמידיות הטבע בעולם והוא הגשמים! כי הנה תראה שדוקא הגשמים שהם צריכים לעולם כל כך משתנים משנה לשנה יש שנה גשומה הרבה, ויש שנה שחונה דהיינו יבשה וצמאה למים, וכן באותה שנה עצמה לפעמים יורדים הגשמים ברביעה ראשונה ולפעמים בשני, ויש אשר מתאחרים הרבה יותר, וכן להיפוך, וגם בהפסקים בין גשם לגשם אינם תמידים, פעם הפסק גדול ופעם הפסק קטן וכי', משא"כ בשאר עניני העולם הנהיג הקב"ה סדר ומשטר מדויק מאד לא ישנו תפקידם כאמור למעלה, ומה טעם?

אלא הוא הדבר שאמרנו כדי להודיע לבאי עולם שכשם שאתה רואה בעיניך הגשמים שאין הם מסורים לחק טבעי כלל, והם משתנים מחדש לחדש ומשנה לשנה וכי', הלא תראה מזה, הלא תרגיש בחוש כי אצבע אלקים הוא זה, כך תלמוד מוכן לכל הטבעיים אף התמידיים ביותר שאין הם בעצמם ולא כלום, רק נהוגים ומתחדשים בידי שמים בכל יום, הוא המשנה עתים ומחליף את הזמנים, והוא המסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע, אף כי תראה אותם קבועים ועומדים שם, כי אין עוד מלבדו!

וזהו מה שאמרו בגמ' דתענית שהבאנו בראש דברינו ג' מפתחות לא נמסרו ביד שליח וכי', ויש להתבונן, וכי שאר המפתחות — חוץ מג' אלו — שנמסרו ביד שליח וכי יש ביד השלוחים לפועל בעצמם שום דבר ח"ו, הלא זוהי הוראה בעבודה זרה חלילה וכמש"ל מההיגיון, אלא ודאי הקב"ה בעצמו ובכבודו משגיח בכל העולמות, ואין לשום נברא כח — לא שרף ולא מלאך וכ"ש כוכב או מזל — לעשות דבר בלתי רצונו, וא"כ מאי שגא אלו מאלו?

אבל הוא הדבר אשר אמרנו, כי השליח הוא הטבע! וגם זה נתבאר

To understand this, we need to know that *tefillah* in principle follows two paths in order to attain Heaven's answer. The first is how *tefillah* is commonly understood: when a person needs a certain matter, by *tefillah* he can elicit Hashem's favor and attain what he seeks, even though his deeds and merits do not entitle him to it.

However, there is an added dimension to *tefillah*, which is often mentioned in the writings of early Torah authorities: *tefillah* is the gate and door to the treasures of Heaven. Even if a person is entitled by virtue of his deeds or by Hashem's great *chesed* to receive a certain blessing or salvation, it will come to him only through *tefillah*. This is true even if goodness is ready and waiting for him. *Tefillah* is the gate through which everything comes, and nothing can actualize without it.

This is a universal principle: nothing comes without *tefillah*. It was embedded in the nature of the world at the time of Creation that everything should stand at the threshold, nothing should emerge, until man comes and brings it out through his prayer. Whether spiritual matters or material ones, everything needs to come through the gate of *tefillah* — even if it is all ready and waiting for us. *Tefillah* is thus crucial for every blessing and goodness.

So it was when Yitzchak was blessed with children:

*Yitzchak repeatedly beseeched Hashem regarding his wife, for she was barren, and Hashem responded to his beseeching.*⁶

Although Hashem had already promised to Avraham Avinu that his lineage would continue, this would not have actualized without *tefillah*. Only the prayers of Yitzchak brought Hashem's blessing.

And so with the redemption from Egypt, which Hashem had promised to the Jewish people and over which He had even taken an oath. Nevertheless, it is written:

*And G-d heard their groaning.*⁷

The Children of Yisrael would not have been redeemed from Egypt without *tefillah*. There are many other places in the Torah where we see that everything the *Avos* and all the further generations received was only through *tefillah*.

כב עבודת פרשת בראשית יחזקאל

דבר, אלא שהבורא נותן לי כל פעם שאני צריך, ולכן אני נצרך לתפילה בכל יום. והנה כדי להתפלל באופן זה, שהאדם ירגיש שהוא נצרך תמיד לקבל מהקב"ה, וגם כאשר נראה לו שהוא אינו זקוק לשום דבר האמת היא שכל מה שיש לו הוא מאתו יתברך, ועליו להתפלל להקב"ה שהוא נותן הכל ומשביע לכל חי רצון שישפיע עליו ויתן לו את כל צרכיו, בודאי נצרכת לכך הכנה והתבוננות עד שיכיר ויבין בדעתו שכך היא האמת.

נמצא שיעקר המצוה של תפילה היא ההכנה, היינו ההתבוננות בזה שצרכינו אינם בידינו ועלינו להתפלל עליהם בכל יום מחדש, ויש מפורשים שזהו הפירוש במה שאמרו חז"ל (ברכות ל ב) חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת לפני התפילה, ומיה שהיה זו, שהיו שוהים שעה אחת ממש בכדי לברר אצלם את האמונה הנ"ל, שזוהי המצוה מן התורה, ואז היו מתפללים. הרי שלתפילה כזו צריך האדם להיות חזק באמונתו שכל דבריו וצרכיו הכל מאת השי"ת.

בהור"א של רחל, וכן אמרה להלן וגם שמע בקלי, ובלא תפלה לא היו משיגות כלום. וכן ביעקב מצינו אצלו כמה פעמים תפלותיו לה, בצרת עשו, בצרת שכם, ובצרת יוסף ובנימין, והכי לא היה להם לאבות ולאמהות הק' דייכותים במה שיושעו? ואעפ"כ לא בא אליהם כלום בלא תפלה. ומה לנו יותר מזה, הלא כל גאולת מצרים אשר כבר הובטחו עליה, ובשבע ה' על זה לאברהם ליצחק וליעקב, ואף על פי כן הנה נאמר וישמע א' את נאקתם, ובלא תפלה לא היו נגאלים. וכן במעשה העגל, וכן במרגלים, וכן בקרח, הכל לא נושעו אלא דוקא על ידי תפלה. להשתרם נורא, איד שכן החקקה כל הבריאה מעיקר יצירתה, שהכל על פתח הקרקע יעמוד, ולא יצמח ולא יינתן כלום, לא הישג של גשמיות, ולא הישג של רוחניות עד יבא האדם והוא מפתח הקרקע יקחם, ובמה הוא ילקחם? — הלא הוא בתפלה, ומה שמצינו כל הנברא בעולם הנסם ברשוהו של האדם, הנה הם רק התחלת הדברים ומושכלות הראשונות המצטרפים לאדם כדי שעל ידיהם יכיר שעליו להתפלל עליהם, ואחרי תפלותיו אז יתנו לו באמת, ובלעדניה לא ינתנו לו ולא יגיעו לו כלום, כי כן יסוד מוסד הוא, שאין נותנים שום דבר, אלא על האדם בעצמו ליקח אותם, ובמה? — בתפלה.

וזהו ביאור מה שאמרו חז"ל (מובא ברש"י להלן כח, יז) על יעקב אבינו, "שנעקר הר המוריה ובה לכאן וכר' וזהו ופגע במקום ואם תאמר וכשעבר יעקב על בית המקדש מדוע לא עכבו שם — איהו לא יתיב לביה להתפלל במקום שהתפללו אבותיו ומן השמים יעבדוהו? איהו עד חרן אזל וכר' כי מטא חרן אמר אפשר שעברתי על מקום שהתפללו אבותי ולא התפלתי בו? יתב דעתיה למחדר וחזר עד בית אל וקפצה לו הארץ". הנה אמרו, "איהו לא יתיב לביה ומן השמים יעבדוהו?!" ומדוע לא? ודאי כי היה ראוי וזכאי להשיג כל מה שהשיג שם גם בלעדי תפלתו, בנכויותיו לא חסרו לו כלום, ומדוע איפוא לא עבדוהו באמת מן השמים? אלא הוא הענין שאמרנו, שכן היא המדה, שאין נותנים שום דבר אלא האדם בעצמו עליו ליקח אותם, ולולא יתיב דעתיה להתפלל לא היה משיג אמנם כלום.

ואמנם תפלה היא ודאי הפועלת והנותנת לאדם הכל, הנה רחל אמרה "נפתולי אלהים נפתלתי עם אחותי גם יכולתי", וברש"י "נתעקשתי הפצרותי פצירות ונפתולים הרבה למקום להיות שוה לאחותי גם יכולתי הסכים על ידי". נורא למתבונן, כי על ידי התעקשות ופצירות כאלו אמנם מובטחים להשיג את המבוקש, ומוכרח כביכול ליתנו לו, כי כן רצה ה' וכן ברא כי כן תהא דרך הטבע ברוחניות. וכן משרעה הלא התפלל ארבעים יום שלמים עד שנענה, ולא עבדוהו שום דבר, אף כי ביום ראשון לא נענה, וכן בשני, וכן כל הימים, יום אחר יום. עד יום השלושים ותשעה, עד שסוכ"ס ביים הארבעים הנה נענה, אלא שכן ודאי הוא סודה של תפלה, היא הבוקעת ועולה בוקעת ויורדת ולקחת מתנות לאדם. והוא אמרם ז"ל (ברכות לב:): א"ר אלעזר גדולה תפלה יותר ממשעים טובים שאין לך גדול במשעים טובים יותר ממשע רבינו אעפ"כ לא נענה אלא בתפלה שנאמר (דברים ג) אל תסמך דבר אלי וסמך ליה עלה ראש הפסגה, יתבונן נא האדם בכל האמור בהכרח של תפלה, ובאשרה הגדול, כי מובטח הוא ודאי בטוב תוצאותיה.

שיח יעקב

ובזוהר הקדוש (פרשת ויחי רכ"ג ע"א) הוסיף לבאר הטעם שרחל הפסידה להקבר עם יעקב, דהגם שלא היה בת זוגו של עשו ורחל בת זוגו של יעקב, וכדברי המדרש תנחומא (בובר) פרשת ויצא סימן י"ב], מכל מקום מאחר ולא היה בכתה ועתרה הרבה בתפילה, שתזכה להתזקק בגורלו של יעקב, ולא בגורלו של עשו, וכפי שמבואר בחז"ל במסכת בבא בתרא (קכ"ג ע"א) וז"ל, שהיתה שומעת על פרשת דרכים בני אדם שהיו אומרים:

אמנם רחל שהיתה בטוחה בזה גם מבלי תפילה, שסמכה על הנראה בעיניה, ועל מה שהיו אומרים הבריות שהיא זו שמיועדת ליעקב, וממילא אף תקבר עמו, ולא דאגה להתפלל על כך, לפיכך איבדה את הזכות שלה להקבר עם יעקב, ונקברה על אם הדרך — בדרך אפרתה. לרמז בזה לכל באי עולם שהסיבה שלא זכתה רחל להקבר עם יעקב בן זווגה, נבעה מתוך כך שלא היתה הולכת כלאה אחותה לשבת על פרשת דרכים, ולהתענין אצל העוברים ושבים גדול מה מעשיו? קטן מה מעשיו? אלא סמכה על מה שכבר נקבע לה טרם לידתה, שיעקב הוא בן זווגה, ולכן לא הרבתה בתפילה, ומתוך כך הפסידה את הקיים.

ומורי ורבי הגר"ח קמיל זצ"ל היה מתרגש מאד מדברי הזוהר הזה, והיה אומר: דברי הזוהר מלמדים אותנו מוסר השכל לחיי היום יום שלנו, שבל נרפה מתפילה אפילו בנוגע לקנינים שנדמה לנו שכבר השגנו אותם.

earth, ready to emerge, but did not sprout up until man came and prayed to Hashem: "Oy, Ribbono shel Olam, save us!" This upward movement of tefillah is what brings everything good down to the world.

I will now say something that I have never seen written anywhere, but to me it is quite an obvious point. Let's say a moment would come when everything around the world was perfectly fine—nothing going wrong anywhere. The chaorusa is fine, the learning is fine, the economic situation is fine, the children are all behaving nicely—and not just for you. The entire world is experiencing a golden moment of utter tranquility.

What would happen? At that moment, the world would turn into chaos and nothingness. The whole world would simply cease to exist!

Why? Because at the moment that everyone is happy and satisfied and not begging Hashem to save them, our connection to Hashem becomes severed and the result is that everything becomes destroyed.

The nature of the world is that Hashem put into it suffering, problems and pain at every step of the way. Everyone says, "Oy, Ribbono shel Olam!" This natural crying out which continually emanates from the world is actually what keeps the world alive. Without it, everything would be destroyed.

In the Gemara there is a wonderful allusion to this idea:

There is no tefach from above that the depths do not go out to meet it... two tefachim.⁶

When rain falls on the ground, underground water rises to meet it. This alludes to the following: a "tefach" of rain never falls down from above unless "two tefachim" of tears from a Jew ascend from the depths. A Jew who is happy and satisfied, who does not strive and aspire for more, and nothing pains him—rain will not fall in his merit.

"The Chayos ran going." They jump up and receive the flow of spiritual plenty, and then they are happy and satisfied. But if they would remain that way, the world would be destroyed. Therefore, they immediately sink down and then they jump up again. And this is how the world continues to exist.

This is a very important principle in avodas Hashem: never to despair of ups and downs. We should realize that this is how the world works. It needs to be this way. The important thing for us is to keep striving and aspiring, desiring, calling out:

"Hashem, save us!" That is why, every once in a while, we receive a "slap in the face" and experience a downfall. It is so we will always remain connected to Hashem through tefillah.

ומבך אנו למדים יסוד גדול, כשבאים על האדם צרות ויסורים, ר"ל, קודם שיתפלל לישועתו, צריך שיפשפש במעשיו, לידע, עבור איזהו עון באו לו צרות ויסורים אלו, וכמו שמצינו בנמרא (שבת נה, א), 'אין יסורים בלא עון', ויתפלל להשי"ת שיזכהו למחילת עונות. סליחת העון היא אך בידו של הקב"ה - ולא בידי שלוחיו המלאכים.

להשי"ת בעמקי צרותיהם, הננו מכירים בכך, כי צרותינו הבאים עלינו הם בסיבת עונותינו, אך באם תשמור לנו את עונותינו ותרצה להיפרע מעימנו עבורים, 'ה' מי יעמוד, מי יוכל לעמוד ולהתקיים כי רבים הם, ולכך אנו מבקשים מאתך שתמחל לנו על עונותינו.

וכבר כתב מרן החזון איש בא' מאגרותיו - "מה נפלא הדבר כי ביכולת האדם להשיג דאגותיו לפני ארון עולם ית', כאשר הוא משיח לרעהו".

התפילה היא אחד מעמודי העולם... ובני אדם מזולזין בה. אחת מהדרכים המופלאות שאנחנו יכולים להשפיע על הנהגת העולם, שהיא כל כולה הנהגת הקב"ה, היא ע"י תפילה.

המשגיח ר' אליהו לאפיאן זצ"ל היה נותן בזה משל. אם נשאל לאדם, האם הלכת לרופא היום? יענה כן, אם אכן הלך, ולא, אם לא הלך. אבל כשישאלוהו, האם התפללת היום בשמו"ע ברכת רפאנו? יענה רק 'מסתמא שכך, כי הרי התפללתי. אבל אם ישאלוהו האם הלכת למקום עבודתך היום? יענה 'כן, בוודאי שהלכתי. - אמר ר' אליהו לאפיאן, איך לא מבינים, שתפילות הם הם אשר נותנים לנו את כל הסייעתא דשמיא, שלא נזדקק לרופא?!

19 קאר הי"ח

ונרמז כן בפסוק (בראשית יד, כב)

"ויאמר אברם וגו', הרימותי ידי אל ה'", ותרגום אונקלוס "ארימית ידי בצלו קדם ה'", ללמדנו שלעולם צריך האדם לפרוש כפיו בתפלה, ואף בשעה שעוסק בתורת "א-ל עליון" ובדברים העומדים ברומו של עולם, הרי הוא מחויב להרבות בתפלה כדי שיצליח ה' דרכו.

רבינו יצחק טיב התהילות

20a

שיאמין האדם כי הצרות והיסורים - בשורשם הם רחמים.

ביאר במצודות דוד: 'ממעמקים - מתוך עומק הצרות קראתי לך ה', ע"כ. ואפשר לבאר דרך רמז, 'ממעמקים קראתיך ה'', ידוע כי שם הו"ה הוא שם של רחמים, ונרמז בוה, אף כשהאדם נמצא בעמקי צרותיו, ונראה לו שמירת הדין שורה עליו, ידע, כי צרות אלו בשורשם הם רחמים וחסדים גמורים.

יש לבאר, דוד המלך ע"ה מתפלל להשי"ת, 'ה' שמעה בקולי, תהיינה אוניך קשובות לקול תחנוני, שישמע לקול תפילותי ותחנוני.

ומבך אנו למדים יסוד גדול, כשהאדם שרוי בצרה ומתפלל להשי"ת שיושיעהו מצרתו, ראוי לו שיתפלל אף תפילה זו, שתתקבל תפילתו לרצון, וכמו שאנו רואים, פעמים שלאחר רוב בקשות ותחנונים תפילת האדם אינה מתקבלת לרצון, ולכך, צריך שיתפלל תפילה לתפילה, שתתקבל תפילתו לרצון.

בנבונה הזאת, שהיא תכלית העבודות (דער שפיין) של ירח האיתנים הזה, עלינו להאיר מן הקודש אל החול. לעשות להשי"ת דירה בתחתונים על ידי התפלה והבקשה על כל דבר ודבר מצרכי העולם, כשבכך דבקים אליו יתברך במוח ונשמה בכל המצבים ובכל המקומות. באיזה מצב שפל וירוד שהאדם נמצא ל"ע,

ואז בצאת ישראל ממצרים היתה יהודה לקדשו לכא אל הארץ הטובה אשר למטר השמים תשתה מים, שמתוך הכרת הצורך במטר עומדים בתפלה על הגשמים, כאדם הראשון בשעת בריאת העולם.

בזה מובן שבשבתה של ארץ ישראל דיבר הכתוב, דמתוך שיושביה תלויים בחסדי המקום זוכים להכנעה ודבקות תמידית, שמסתכלים כלפי מעלה ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים, וכדרך שבא לראות כך בא ליראות: "ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה תמיד עיני ה' אלקיך בה".

זה גם עניינו של יום שמיני עצרת החג הזה, גדול יום הגשמים, שבא אחרי הארת הדעת בשבעת ימי החג שעל ידם הגענו לידי הכרה שהכל בידי שמים, וחובתנו להיכנע לפניו ולעמוד בתפלה על כל פרט ופרט כקטן כגדול.

במאמרם ז"ל (תענית ז ט): "גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ". פשוטו של מאמר זה נתבאר באריכות במקו"א (מסילות באגדה ח"א עמ' שפא) דבריאת שמים וארץ הלא היתה בשביל שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, והגשם הוא אחד הדברים בעולם שבו ניכרת ביותר השפעתו יתברך ללא מגע ידי אדם, בענין זה אדם רואה עצמו תלוי ועומד בברכת ה' ללא שום אפשרות של פעולה בכוחו ועוצם ידו. אחרי כל עבודתו ביגיע כפיו בחרישה וזריעה הוא נושא עינו השמימה לרוות אדמתו בגשמי ברכה. בכך מושגת התכלית שהקב"ה מתאוה לתפלתו בגלל שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, וכמו שנתבאר בהתגלות כבודו יתברך למטה היא על ידי עניית הבקשה והתפלה על צרכים גשמיים.

כשהוא זועק שם אל אביו שבשמים ומכיר בו, הרי זה מוריד שכינה בעמק התחתונים. יצר כמה שנקבל עלינו להתחזק בעבודת התפלה, כך נזכה להמשיך עלינו קדושת היום הזה, שלא לצאת מבחינת ארץ ישראל לבחינת חוץ לארץ, ועל אף כל הטירדות ועובדין דחול נזכה לעמוד בקשר עליון לימים הקדושים. זאת נשתדל בהגיענו אל ימי המעשה להמשיך בהרגל שנעשה בנו טבע מאז תחלת חודש אלול לעמוד בתפלה לחלות ולחנן, וכיון שעלה שוב לא ירד, שיהא שם שמים שגור בפנינו תמיד ואליו יתברך נישא נפשנו, ובכך נזכה בס"ד להמשיך הדבקות וההתעלות שזכינו לה בימים

27 The more spiritual the pleasure, the greater is the feeling that the pleasure is meaningful and good. It follows that the ultimate pleasure is the ultimate spiritual experience. Hence, the greatest pleasure we can experience is a relationship with Hashem.

In this world, it is hard to have a relationship with Hashem. We are caught up in the hustle and bustle of our daily lives. Even with a life permeated with Torah and mitzvos, it is difficult to think of God when we are breaking our heads over a hard gemara or helping a little old lady across the road. We really are like the teenage daughter who has no time for her father. So how can we develop a relationship with Hashem and enjoy the greatest pleasure possible in this world?

We enter the world of prayer. Prayer is the natural forum where we can form a relationship with Hashem. We take three steps forward and find ourselves in front of His Divine Presence. No one is allowed to walk in front of us because it is rude to interrupt a conversation. We talk to Him, cry to Him, praise Him, and thank Him. He listens to every word we say. No prayer from

the heart has ever been wasted.¹⁴

If we are fully focused on Hashem's closeness at this moment, we experience a pleasure that has no equal in this world.¹⁵ This is the moment that fulfills Hashem's wish in creating the world, a moment of closeness between man and God.

Prayer is Hashem's opportunity to share the ultimate good with his beloved creation.

We can now understand the real reason why man finds himself in a perpetual state of inadequacy. Hashem engineers the world to provide man with the constant opportunity to develop a relationship with Him. All the complexities of life are excuses to experience the pleasure of closeness to Hashem. All our challenges, problems, and torments are roads that lead to prayer.

Out of all of His creations, it is to tzaddikim that Hashem desires to be closest and to give the most pleasure. "HaKadosh Baruch Hu desires the prayers of tzaddikim" out of His infinite

The Ultimate Pleasure

Hashem has His own reason for wanting our tefillos. Picture a devoted father looking forward to his busy teenage daughter's weekly request for pocket money. This is his only chance to spend quality time with the daughter he so loves. Similarly, our Father in Heaven enjoys the special moments when we take three steps forward to speak to Him.

27 Hashem created man because He is good. God is the ultimate good; He defines goodness. A part of His goodness is His desire to share goodness with His creations.¹¹ Therefore, Hashem created the world with man as the centerpiece so that He can bestow goodness onto man.¹² Since God is the ultimate good, it follows that the greatest good that God can give man is a connection with Himself. There is no greater good than close-

ness to Hashem. The reason why God created man was to give man the ultimate pleasure: a relationship with God.¹³

Let us follow this through step by step. Instinctively, man pursues pleasure. A wise man pursues pleasure that is good. What makes something "good"? Physical pleasures are limited in their goodness. How much will a person pay for a luxury car or a gourmet meal at a restaurant? After a certain price, a sane person will no longer part with his money. But certain pleasures are priceless. Try and give a price to a friendship, or to the pleasure of a mother seeing her daughter under the chuppah, or to the feeling that you have just taught your child something valuable. There is no price. These pleasures have a spiritual quality to them that make them priceless.

love for them. The suffering of the Avos and Klal Yisrael are a means to facilitate our Father's bestowing of infinite goodness on His children. From the very first moment, Hashem singles them out for special treatment. For example, Sarah is denied her most basic expression as a Jewish woman ("And Sarai was barren"). And Sarah is the one who laughs last and laughs loudest, as the joyful mother of Israel in this world and the next.

A Relationship with Hashem

* We now have two themes in prayer. Our first theme describes the world of prayer as a world in which inadequate man brings God into his life in order to survive. As we travel through life and face a myriad of obstacles in our quest to "work the *adamah*," *tefillah* is our opportunity to turn to *Shamayim* and ask for *geshem*.

* Our second theme describes prayer as a special opportunity to develop a relationship with Hashem. It is our little space in this world for the ultimate pleasure: closeness with the Ultimate Good.

Which theme is the dominant theme? In other words, is a relationship with Hashem the means to solve our many problems, or are our many problems a means to have a relationship with Hashem?

30 The answer is astonishing. Although it seems totally counter-intuitive, all our problems are in fact nothing more than a means to have a relationship with Hashem. Every challenge, pain, and moment of suffering, from the anguish of Adam HaRishon when he opened his eyes for the very first time, to the agony of the birth pains of the Messianic Era, they all exist so that man can connect to God. The act of prayer is not a solution

* to man's inadequacy, rather, man's inadequacy is an opportunity for prayer.

Our challenge is to internalize this crucial point. When life seems to be good we sometimes see prayer as a chore, part of our daily ritual, which we squeeze in between brushing our teeth and breakfast. When life seems to be bad we rush to our siddurim to solve our problems. In fact, all of the events of life are just roads to prayer.¹⁶ When the road is smooth, Hashem is challenging us to acknowledge that we can take nothing for granted and are totally dependent on Him. And when the road is rocky, He is giving us the opportunity for extra intensity in prayer, to achieve an even higher level of closeness to Him. "*HaKadosh Baruch Hu* desires the prayers of *tzaddikim*."¹⁷

346

שאדה"ר איבד את האמון בו, וגם אחרי תשובתו כבר אי אפשר לסמוך עליו שלא יאכל מעץ הדעת. ונראה שזה גם הביאור בדברי חז"ל שאדה"ר לא נטרד מגן עדן אלא על כפיות טובה. אדם המכיר טובה - אפשר לסמוך עליו שלא יבוא לחטא, כי הלא מכיר הוא בטובתו של הקב"ה וברוב חסדיו ולא יעיז להמרות את פיו. וכמו שמצינו שאמר יוסף לאשת פוטיפר ויאמר אל אשת אדוניו הן אדוני לא ידע אתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן בידי, איננו גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה... ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלוקים" (בראשית יט, ח"ט), יוסף הסביר לאשת אדוניו, שאינו יכול לחטוא ולפגוע באדוניו משום שהוא חייב לו הכרת הטוב על כל ההטבות הרבות שהיטיב עמו. וזהו גם מה שאמר רז"ל שלא על עצם חטא עץ הדעת נטרד אדם הראשון מגן עדן, כי על החטא עצמו הוא עשה תשובה, אלא על כפיות הטובה של אדם הראשון, כפוי טובה אי אפשר לתת בו אימון ולסמוך עליו שלא יחטא ולא יפגע במיטיבו - הקב"ה.

ד פיהו נצב (5)

אמנם בדברי חז"ל אלו מבוארת נקודה נוספת. נדייק בלשון רש"י "ואין מכיר בטובתם של גשמים", האדם יכול להתפלל תפלה שלמה מתוך רגש הלב רק אם יש בו את ההרגשה הפנימית של הכרת הטוב, כשאדם חי בהכרה שהוא מקבל את כל צרכיו מהבורא יתב' אז הוא יכול להתפלל ולברך ולהודות לו על כך, אך כשחסר לו בהרגשה זו, לוקח את הכל כדבר המובן מאליו, לא שייך אצלו מושג של תפלה אמיתית.

כשאנו מברכים מדי יום ביומו "עששה לי כל צרכי", עלינו להכיר טובה להקב"ה שנותן לנו כל יום את כל צרכינו מחדש - "המחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית". כל בוקר ובוקר צריך להרגיש מחדש את חסדי השי"ת שאנו יכולים לנשום, ומספק לנו את כל הדרוש לנו. רק ע"י הכרה פנימית זו ניתן להרגיש את הצורך בכרכה ותפלה.

חז"ל גילו כוזה, שכדי שתהיה הרגשה שלימה בהכרת הטוב צריך את ראיית החסרון, אשר השלמתו ותיקונו יביא את האדם לידי הרגשה אמיתית של הכרת הטוב. כמו אדם הראשון שראה שחסרים גשמים להתפתחות הבריאה, ולאחר מכן כשראה שעל ידי תפילתו הוריד הקב"ה גשמים בעולם וצמחו האילנות והעשבים, כוזה היתה לו הכרת טוב מליאה להשי"ת.

32 לימוד הכרת הטוב מיד בתחילת הבריאה

כבר מתחילת הבריאה - בעת שהושלמה ביום השישי - רצה הקב"ה ללמד יסוד נפלא בהכרת הטוב, שהאדם יידע להכיר טובה לנותן ולא יחשוב שהכל בא לו ומגיע לו כדבר המובן מאליו. אילו היה הקב"ה בורא את העולם בצורה מתוקנת ומושלמת, היה אדם הראשון חושב שכן צריך להיות, וכך דרכה של הבריאה שהכל יהיה בצורה מושלמת, וממילא כל דבר שמקבל אין בו כל חידוש והטבה מיוחדת אלא זה טבעו של עולם.

33

חטא אדם הראשון כפיות טובה

אחז"ל (ע"ז ה.) "ת"ר מי יתן והיה לבכם זה להם, אמר להם משה כפויי טובה בני כפויי טובה", בני ישראל היו כפויי טובה שאמרו "ונפשנו קצה בלחם הקלוקל", חסד עשה ה' עם ישראל שהיה המן נבלע באיבריהם, שלא יצטרכו לצאת ממחנה שכינה כדי להיפנות, אך הם לא הכירו את הטובה שיש במן ואמרו שזה לחם הקלוקל. מהו בני כפויי טובה, דכתיב "האשה אשר נתנה עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל", כשחבט הקב"ה את אדם הראשון על חטא עץ הדעת, האשים אדה"ר את האשה, ואמר בלשון גנאי שתולה הקלקלה במתנתו של מקום, שנתן לו את האשה עזו כנגדו. ממידת הכרת הטוב אסור היה לאדם לתלות הקלקלה באשה, ובודאי אסור היה לו לומר "אשר נתת עמדי", כי הקב"ה נתן לו את האשה באופן של עבודה ובחירה, ועליו מוטל לנצל את האשה שתהיה לו לעזר כנגדו בבחירתו הטובה, הרי שהאדם חטא בסיבתו ולא בסיבת האשה.

רואים דבר נורא בגודל כפיות הטובה של אדם הראשון, שהרי כפי שביארנו בעצם בריאת האשה עשה הקב"ה פעולות רבות כדי שהאדם יכיר בטובתו של מקום, ע"י כך שמתחילה ברא אותו חסר משלמותו ולעומתו אצל כל שאר הבהמות וחיות לכל אחד היה בן זוגו, ולבסוף

על ידי שנתן לו הקב"ה את האשה אדם הראשון פגם בענין הכרת הטוב דוקא בענין זה של העזר כנגדו, שתלה הקלקלה במתנתו של הקב"ה וכפר בטובתו של הקב"ה.

34

ואחז"ל (משנת ר"א פ"ז) "לא נטרד אדם הראשון מגן עדן אלא ע"י כפיות טובה, שנאמר ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי וגו'", עצם חטאו של אדם הראשון בעץ הדעת לא גרם לגירושו מגן עדן, מה שגרם לכך היה חסרון הכרת הטוב של אדם הראשון באומרו "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל". ויש לבאר זאת, כפי ששמעתי מהגר"א לפניאן וצ"ל שהקשה, הלא חז"ל אמרו שאדם הראשון עשה תשובה על חטאו וא"כ מדוע לא השיבו הקב"ה לגן עדן. וביאר

But what if a person wants to never go through downs? Then the advice for him is that even while he is up, he should not allow himself to feel happy and self-satisfied, but he should rather strive and aspire constantly for more and more. If he will continually strive and aspire, he will have no need for downs, because even when he is up, he yearns and begs Hashem to help him ascend even further.

It is written about Leah Imeinu that when she gave birth to her fourth son she said:

This time I will give thanks to Hashem.⁷

She said this because she had now received more than was due to her. Right afterward it says:

And she ceased to give birth.⁸

I heard this explained as follows: Since she merely thanked Hashem, and did not ask Hashem for more, that is why "she ceased to give birth." Together with thanking Hashem, she should have prayed to Him to continue giving her blessing. Since she did not pray for this, the flow of blessing ceased.⁹

When a person thanks Hashem for the good health that was granted him, he should not stop there. He should ask Hashem that his neighbor, who is not feeling very well right now, should be healthy as well. A person should never be in a state where he says: Hashem, thanks, I'm happy—everything is just fine.

One should always be asking and requesting from Hashem!

We need to appreciate what we have received up until now. But then we should not rest on our laurels. We should keep on asking: Please, Hashem, help me daven better, help me further understand the words of the holy Torah, please make my children into greater *talmidei chachamim*, etc.

This is "They were spoken of in terms of going and coming." Always, after Hashem gives, He takes back—in order that we will continue to daven!

I often make the claim that women, by nature, tend to be in a state of pain. Either they are giving birth, or they don't have children and then they are really hurting. Why is it this way? Why do women suffer so? It is because women tend to be more emotional than men are, and this makes women more suited to the *avodah* of turning to Hashem. This is a woman's spiritual role in life. The men need to learn Torah, and the women need to turn to Hashem.

A woman needs to pray constantly because that is what she was created for. If she sees that her life has a lot of pain and difficulties, she should know that she is bringing blessing to the whole world, because if everything was good and tranquil for her, we would all cease to exist.

קמג ודעת פרשת ויצא טעם 40

ביאר רש"י, "שנמלתי יותר מחלקי מעתה יש לי להודות".

ואת שבלידת ראובן הודתה שראה ה' בעונייה, ובשמעון ששמע ה' קולה, מכל מקום לעיקר גדר ההודאה, היינו להכיר שהכל מתנת אלקינו ולא מגיע לאדם מאומה, את זה השיגה דוקא בלידת יהודה שהרגישה שנטלה יותר מחלקה.

ומפי הגאון המפורסם רבי יחזקאל סרנא זצ"ל שמעתי שפירש הפסוק, "מת אשיב לה' כל תגמולוהי עלי", שאדם לא יכול להשיב להקב"ה מאומה כי כל העולם שלו וכשמישיב — משלו משיב, והתמורה היא רק, כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא, להודות לה' ולקרוא בשמו, היינו להתחזק יותר בתורה ויראת שמים טהורה.

יסוד החטא מידת כפיות טובה

וכן מצינו שעיקר כעסו של הקב"ה על חטאי האדם הוא על מידת כפיות טובה שיש בעשיית החטא, כמש"כ (דברים לבו), "הלה תגמלו זאת עם נבל ולא חכם הלא הוא אביו קנן הוא עשך ויכננך", כינה הכתוב את כפויי הטובה - "נבל", כלומר, הפגם בחטא הוא כפיות הטובה, אחר כל כך הרבה טובות שעשה הקב"ה עם ישראל, וזהי נבלה, ומלבד זאת יש בזה גם טפשות "עם נבל ולא חכם".

יסוד עבודת ה' הכרת הטוב

מאידך יסוד עבודת השי"ת הוא הכרת הטוב, וזהי עבודה תמידית שמוטלת על האדם מידי יום כיומו, בכל ברכה וברכה שמברך להשי"ת צריך להרגיש ולדעת על מה ולמה הוא מברך להקב"ה, להכיר בטובה הגדולה שהשי"ת עושה עימו על כל צעד ושעל, ועל כך הוא משבח ומודה לו.

וכך כתב הרמב"ן (סוף פר' בא) שכוונת כל המצוות וכוונת כל היצירה שאין לנו טעם אחר ביצירה הראשונה ואין לעלין בתחתונים הפץ מלבד שיידע האדם ויודה לאלוקיו שבראו... ויאמר לפניו ברוחך אנחנו. וכן בעל "חובות הלבבות" אחר שביאר בשער היחוד את חיוב ובידור האמונה בה', קודם ההתעסקות באופני עבודת האלוקים, קבע את מקומו של שער הבחינה, לבאר את הצורך והחיוב לבחון את כל מעשי השי"ת בכריאה ולהכיר את גודל טובותיו, כי זה יסוד עבודת השי"ת, מתוך הכרת הטוב או אפשר לבוא לשער עבודת האלוקים.

זה גם הענין שאמר חז"ל (יבמות סד.) שהשי"ת מנע פרי בטן מהאבות משום שנתאוה לתפילתו, שיהיו מתפללים ונענים, כדי שיכירו את גודל חסדי השי"ת מתוך הצרה והישועה שבאה אח"כ. וכך אצל כל אדם כשנמצא במצב של חסרון כגון עניות או יסורים והקב"ה עוזר לו ומשלים את חסרונו, דבר זה מחייב אותו ביתר שאת בהכרת הטוב להשי"ת על ההטבה שהיטיב עמו.

TIME TO PRAY

I got up early one morning,
And rushed right into the day.
I had so much to accomplish,
That I didn't take time to pray.
Problems just tumbled about me,
And heavier came each task,
'Why doesn't God help me,' I wondered
He answered, 'You didn't ask.'

I wanted to see joy and beauty,
But the day toiled on, gray and bleak;
I wondered why God didn't show me,
He said, 'But you didn't seek.'

I tried to come into God's presence;
I used all my keys to the lock.
God gently and lovingly chided,
'My child, you didn't knock.'

I awoke so early this morning,
And paused before entering the day;
I had so much to accomplish,
That I had the time to pray.